

تأثیر تمرکز مالکیت بانکی بر کفایت سرمایه، پایداری سرمایه و نقدینگی در بانک‌ها و موسسات اعتباری پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

علیرضا معطوفی

گروه حسابداری، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

خلاصه

در این پژوهش به بررسی تأثیر تمرکز مالکیت بانکی بر کفایت سرمایه، نقدینگی و پایداری سرمایه پرداخته شده است. جامعه آماری پژوهش بانک‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۹۱ الی ۱۳۹۵ بوده است. پژوهش حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ نحوه جمع‌آوری داده‌ها از نوع پژوهش‌های کاربردی می‌باشد. نتایج آزمون فرضیه‌ها با به‌کارگیری روش رگرسیون حداقل مربعات معمولی نشان داد، در سطح خطای ۵ درصد تمرکز مالکیت بر کفایت سرمایه، پایداری سرمایه و نقدینگی بانک‌ها و موسسات اعتباری پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر مثبت و معنادار داشته است.

کلمات کلیدی: تمرکز مالکیت بانکی، کفایت سرمایه، پایداری سرمایه، نقدینگی سرمایه.

۱. مقدمه

یکی از ملزومات اولیه و پیش نیازهای اصلی برای قرارگرفتن در مسیر توسعه، تامین و تخصیص سرمایه و منابع مالی به شکل مطلوب است که در این میان نقش و جایگاه نهادها و موسسات مالی اهمیت می‌یابد. چرا که در تجهیز، تامین و گردآوری سرمایه و منابع مالی از یک سو و تخصیص و توزیع مطلوب آن از سوی دیگر موثرند (اسکویی، ۱۳۷۲). در این راستا بانک‌ها نقش بسیار حساس و مهمی را در اقتصاد کشور بر عهده دارند. در واقع بانک‌ها از جمله قدیمی‌ترین، فعال‌ترین و گسترده‌ترین واسطه‌های مالی هستند که نقش غیرقابل انکاری در جمع‌آوری و توزیع مطلوب منابع مالی بر عهده دارند. نیازهای متفاوت جوامع پیشرفته و در حال پیشرفت و همچنین مداخلات دولت‌ها در بازار پول برای تحقق اهداف مختلف از جمله اهداف توسعه‌ای باعث شده است تا بانک‌ها در طول زمان دچار تحول شده و در چارچوب‌های مختلفی ساماندهی گردند که از جمله این تقسیم‌بندی‌ها می‌توان به بانک‌های توسعه‌ای، تجاری و تخصصی اشاره نمود که هر کدام از آنها بنا بر اقتضائات جوامع مختلف به صورت دولتی و خصوصی ایجاد و توسعه یافته‌اند (سیرونی، ۲۰۰۱).

بانک‌ها و موسسات اعتباری به عنوان واسطه میان پس‌اندازکننده و سرمایه‌گذار، از عوامل عمده حرکت چرخ‌های اقتصاد محسوب می‌شوند. اما در ایران به رغم مشارکت بانک‌ها در اجرای برنامه‌های توسعه، به دلیل موانع و نارسایی‌های مختلف ناشی از دولتی بودن، عملکرد بهینه و کارآمد آنها در ارائه مجموعه خدمات پولی